

Başvuru Numarası : 2024/2778
Toplantı Tarihi/Sayısı : 04.06.2025/61
Karar Numarası : 2025/337
Başvuran : A.Y.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın, bulunduğu ceza infaz kurumunda tek kişilik odada tutulduğu, telefonla görüşme hakkının kısıtlandığı, nakil sırasında bazı eşyalarının kaybolduğu, bazı eşyalarının ise kendisine verilmediği ve emanete alındığı, aynı kısımda kalan diğer mahpuslardan korktuğu için psikolojisinin bozulduğu, odasında sinek ve haşere olduğu, aşağılandığı ve hor görüldüğü iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. Kişisel durumu nedeniyle 14/6/2024 tarihinde Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklen geldiğini,

b. Durumuna uygun koğuş olduğu söylenmesine rağmen, cezasının tek kişilik, böcek ve haşerelerin olduğu bir odada infaz edildiğini,

c. Haftada 6 gün 60 dakika olan telefonla görüşme hakkının 1 gün ile sınırlandırıldığını,

ç. Nakil sırasında bir kısım eşyasının kaybolduğunu, başka hükümlülere verildiğini veya çöpe atıldığını, bazı eşyalarının da kendisine verilmeyerek emanete alındığını,

d. Kaldığı odanın organize suç örgütü liderlerinin kaldığı odalarla aynı kısımda bulunduğunu, bu kişilerle zaman zaman karşılaştıklarını, kendisine zarar vereceklerinden korktuğu için psikolojisinin bozulduğunu,

e. Odada banyo bulunmadığı için tuvalette duş almak zorunda kaldığını,

f. Bir çok defa dilekçe vererek sorunlarını anlatmaya çalıştığını fakat cevap alamadığını,

g. Hor görüldüğünü, dışlandığını, aşağılandığını ve ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmiştir.

3. Muhatap Rize L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü Başvuranın iddia ve taleplerine karşı sunmuş olduğu yazılı cevaplarında özetle:

a. Başvuranın 14/6/2024 tarihinde Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan asayiş ve güvenlik nedeniyle naklen geldiğini,

- b. Kuruma giriş yaptığında ilgili servisler tarafından gerekli muayene ve görüşmelerin yapıldığını,
- c. Psikososyal servis tarafından ruhsal destek ve müdahale ihtiyacı uyarısı yapılarak intihar riski taşıdığı belirtildiğinden, 24/6/2024 tarihinde tekrar görüşme gerçekleştirildiğini ve ilgili birim tarafından psikolojik destek sağlandığını,
- ç. Tokat Dr. Cevdet Aykan Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi tarafından düzenlenen kurul raporunda, *"antisosyal kişilik özellikleri saptandığı, cinsel yönelim veya cinsel davranış bozuklukları hakkında kesin bir sonuca ulaşılamamakla birlikte şahsın beyanının esas kabul edilmesi gerektiği; psikososyal servis tutanaklarından şahsın farklı cinsel yönelimlerinin olduğu"* hususlarına yer verildiğini,
- d. 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 57'inci maddesinin (d) fıkrası uyarınca, Başvuranın cinsel yöneliminin farklı olması sebebiyle, diğer hükümlülerden ayrı bir bölümde barındırıldığını,
- e. Daha önce kaldığı Tokat T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Başvuran hakkında *"iki ay süreyle ziyaretçi kabulünden mahrum bırakma"* disiplin cezası verildiği ve cezasının 11 gününün infaz edildiği, kalan 49 gününün infazına ise Kurumlarında devam edildiğini ve bu cezanın 13/8/2024 tarihinde tamamlandığını,
- f. Başvurana ziyaretçisi tarafından 1 adet mavi gömlek, 1 adet şişme mont, 1 adet şişme yelek ve 1 adet deri mest getirildiğini, 5275 sayılı Kanunun 64'üncü maddesi doğrultusunda alınan 7/5/2024 tarihli ve ... sayılı İdare ve Gözlem Kurulu Kararı gereğince, asayiş ve güvenlik bakımından risk oluşturduğundan bu malzemelerin Başvurana verilmeyerek emanete alındığını,
- g. Başvuranın Kuruma geldiği tarihten itibaren bir defa dilekçe verdiğini ve bu dilekçenin ilgili kuruma iletildiğini,
- ğ. Başvuranın Kurum İkinci Müdürü ile yaptığı görüşmede ise sorunlarının çözüldüğünü beyan ettiğini belirttiğini ifade etmiştir.
4. Muhatap Kurumun yazılı görüşüne karşı Başvuran sunduğu cevap dilekçesinde özetle:
- a. İddia edildiği gibi ruhsal sıkıntısı olmadığını, herhangi bir ilaç tedavisi de almadığını,
- b. Bazen önyargılı davrandığını fakat genelde uyumlu biri olduğunu,
- c. Çocukluğundan beri cinsel davranış bozukluğu yaşadığını,
- ç. Cinsel yönelimi sebebiyle, uygun koğuş olduğundan bu kuruma nakledildiğini fakat bugüne kadar tek başına bir odada kaldığını, bu sebeple çok bunaldığını, kitap okuyamadığını, egzersiz yapamadığını ve kimseyle konuşmadığını,
- d. Daha önce intihar girişiminde bulunduğunu fakat şu an iyi durumda olduğunu,
- e. Tüm bunlara rağmen tek kişilik küçük bir odada tutulmasının yönetmeliğe aykırı olduğunu, kendisiyle aynı durumda olan kişilerle kalması gerektiğini belirtmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın *"Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı"* başlıklı 17'nci maddesine göre: *"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz."*

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun *"Kurumun*

görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanunun "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir: "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*"

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin şekilde mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde ulusal önleme mekanizması görevinin kapsamı; özgürlüklerinden mahrum bırakılan kişilerin alıkonuldukları ceza ve tutukevleri, kamplar, bakım merkezleri gibi yerlerde işkence ve kötü muamele vakalarının yaşanmaması amacıyla bu yerlere yönelik izleme, inceleme, denetleme, değerlendirme ve raporlama faaliyeti şeklinde açıklanmıştır.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. İşkenceye ve Diğer Zalimane, İnsanlık Dışı ve Aşağılayıcı Muamele veya Cezaya Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmene Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) 19'uncu maddesi uyarınca ulusal önleme mekanizmaları; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî veya küçültücü muamele veya cezaya karşı korunması amacı ile bu kişilere yönelik tutumu düzenli olarak izlemek, sonucunda hazırlanacak raporlarda özgürlüklerinden yoksun bırakılmış kişilere yönelik muamele ve koşulların iyileştirilmesi ve işkence ve diğer zalimane, gayriinsanî ya da onur kırıcı muamele ya da cezanın önlenmesi için Birleşmiş Milletlerin ilgili normlarını dikkate alarak ilgililere tavsiyelerde bulunmakla yetkilendirilmiştir.

13. Ulusal önleme mekanizmaları işkence ve kötü muamelenin önlenmesine yönelik proaktif çalışmalar yürütmektedir. Ulusal önleme mekanizması kapsamında alıkonulma yerlerine yapılan ziyaretlerin ana amacı, özgürlüğünden mahrum bırakılanlara yönelik muamele ve alıkonulma koşullarının izlenmesini ve raporlanmasını gerektirmektedir.

Başvuranın, cezasının tek başına kaldığı küçük bir odada infaz edildiği, odada banyo bulunmadığı ve hijyen sağlanmadığı, kaldığı odanın organize suç örgütü liderlerinin kaldığı odalarla aynı kısımda bulunduğu, bu kişilerin kendisine zarar vereceklerinden korktuğu için

psikolojisinin bozulduğu, bu nedenlerle aşağılandığı, hor görüldüğü, dışlandığı ve ayrımcılığa maruz kaldığı iddialarına ilişkin olarak;

14. Başvuran, kişisel durumuna uygun koğuş bulunması gerekçesiyle muhatap kuruma nakledildiğini, fakat tek başına küçük bir odada tutulduğunu, odada böcek ve haşerelerin olduğunu, banyo olmadığı için tuvalette duş almak zorunda kaldığını, aşağılandığını ve ayrımcılığa maruz kaldığını iddia ederek kendisiyle aynı şartlarda olan hükümlülerle birlikte kalmak istediğini beyan etmiştir.

15. Muhatap Kurum ise, Başvuranın cinsel yöneliminin farklı olması sebebiyle diğer hükümlülerden ayrı bir bölümde barındırıldığını, ayda bir defa haşere için ilaçlama yapıldığını, odaların ve ortak alanların belli aralıklarla yıkandığını, talep halinde imkanı olmayan hükümlü ve tutuklulara hijyen malzemesi temin edildiğini, odada müstakil banyo ve tuvalet bulunduğunu, kaldığı odanın havalandırma alanıyla birlikte 93,72 metrekare olduğunu belirterek oda planı ve krokisini sunmuştur.

16. Bir muamelenin Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına girebilmesi için asgari bir ağırlık derecesine ulaşmış olması gerektiğini ifade etmek gerekmektedir. Her olayda asgari eşğin aşılıp aşılmadığı, somut olayın özellikleri dikkate alınarak değerlendirilmelidir. Bu bağlamda muamelenin süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ile mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi faktörler önem taşımaktadır (Anayasa Mahkemesi [AYM], Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, para. 23).

17. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), bir kötü muamelenin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) 3'üncü maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için belli bir şiddet seviyesine ulaşması gerektiğini, bu asgari seviyenin göreceli olduğunu, vakadaki muamelenin niteliği ve bağlamı, icrasının şekli ve yöntemi, süresi, fiziksel ve ruhsal etkileri ve bazı durumlarda mağdurun cinsiyeti, yaşı ve sağlık durumu gibi koşullara bağlı olduğunu ifade etmiştir (AİHM, Bouyid/Beçika, B. No: 23380/9, 28/9/2015, para. 86).

18. *"Ceza infaz kurumlarının bütün bölümleri her zaman gerekli şekilde bakımlı ve temiz tutulmalıdır. Mahpuslar ceza infaz kurumuna kabul edildiklerinde kalacakları odalar veya diğer barınma alanları temiz olmalıdır. Mahpuslar, hijyen ve mahremiyetin gözetildiği sıhhi imkânlarla her an ulaşabilmelidirler. Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklimine uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az iki kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır. Mahpuslar kendilerini, giysilerini ve kaldıkları yerleri temiz ve düzenli tutmalıdırlar. Mahpusların temizlik koşullarını yerine getirebilmeleri için ceza infaz kurumu yetkilileri onlara tuvalet malzemeleri de dâhil olmak üzere genel temizlik gereç ve malzemelerini sağlamalıdırlar."* (Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Avrupa Cezaevi Kurallarına Dair Üye Devletlere Rec(2006)2-rev Sayılı Tavsiye Kararı, 11/1/2007, para. 19.)

19. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in *"Kuruma yerleştirme"* başlıklı 57'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, *"Cinsel yönelimi farklı hükümlülerin diğerlerinden ayrı odalarda kalmaları"* gerektiği düzenlenmiştir.

20. Muhatap Kurum tarafından sunulan raporlar ve psikososyal servis notları ile başvuranın çocukluğundan itibaren kendisinde cinsel davranış bozukluğu olduğunu kabul eden beyanları çerçevesinde, başvuranın cinsel yönelimi farklı olan hükümlüler grubunda yer aldığı, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in 57'inci maddesinin (d) fıkrası uyarınca diğer hükümlülerden farklı bir odada tutulması gerektiği tespit edilmiş olup, farklı cinsel yönelimi olanların bir arada tutulacağı ayrı bir koğuş tahsis edilmesi hususunda zorunluluk bulunmadığı gibi güvenlik gerekçeleriyle bu yöndeki taleplerin kabul edilmemesinin de kötü muamele yasağı kapsamında değerlendirilemeyeceği anlaşılmıştır.

21. Başvuran tarafından kaldığı odanın çok küçük olduğu, hijyen koşullarını taşımadığı ve banyosunun

bulunmadığı iddialarına karşın; Muhatap Kurum tarafından sunulan belgeler ve oda krokisine göre, Başvuranın barındırıldığı odanın havalandırma alanı ile birlikte 93,72 metrekare olduğu, odada birbirinden ayrı tuvalet ve banyo bulunduğu, muhatap kurumca odaların ayda bir düzenli olarak ilaçlandığı anlaşılmaktadır.

22. Başvuran tarafından, kaldığı odanın organize suç örgütü liderlerinin kaldığı odalarla aynı kısımda bulunduğu, zaman zaman karşılaştığı bu kişilerin kendisine zarar vermelerinden korktuğu için psikolojisinin bozulduğu iddialarına ilişkin olarak; Muhatap Kurumca, Başvuranın günün belli saatlerinde farklı odalarda bulunan hükümlülerle karşılaşmayacak şekilde havalandırmaya çıkartıldığı ve yaşadığı psikolojik sorunlarla ilgili psikososyal servis tarafından gerekli desteğin sağlandığı, Başvuranın tehlikeli hükümlü olarak nitelendirdiği mahpuslarla karşılaşmasına engel olacak şekilde sağlığını ve can güvenliğini koruyacak gerekli tedbirlerin alındığı anlaşılmıştır.

23. Diğer yandan, başvuran tarafından tek kişilik odada tutulması ve odanın fiziki koşullarının yetersizliği nedeniyle aşağılandığı, dışlandığı ve ayrımcılığa maruz kaldığı iddiaları yönünden ise; yukarıda izah edildiği üzere, Başvuranın tek kişilik odada tutulmasının cinsel yönelimine ilişkin durumundan ve yasal zorunluluktan kaynaklanması, kaldığı odanın yeterince büyük olması, odanın hijyen koşullarını taşıyor olması ve diğer mahkumların başvurana zarar verici davranışlarını engelleyecek tedbirlerin alınmış olması hususları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, başvuranın aşağılanmaya ve ayrımcılığa maruz kaldığı iddialarının somut ve hukuken kabul edilebilir dayanaklardan yoksun olduğu anlaşılmıştır.

24. Sonuç olarak, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve konuya ilişkin içtihatlar çerçevesinde; başvuranın bu başlık altındaki iddialarını destekleyecek nitelikte somut ve inandırıcı delil bulunmadığı, muhatap kurumun başvurana yönelik kötü muamele teşkil edecek herhangi bir işlem veya eyleminin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

Başvuranın nakil sırasında bir kısım eşyasının kaybolduğu, başka hükümlülere verildiği veya çöpe atıldığı, bazı eşyalarının da kendisine verilmeyerek emanete alındığı iddialarına ilişkin olarak;

25. Başvuran, nakil sırasında bir kısım eşyasının kaybolduğunu, çöpe atıldığını veya başka hükümlülere verildiğini, bazı eşyalarının da kendisine verilmeyerek emanete alındığını iddia etmektedir.

26. Anayasa'nın "Mülkiyet hakkı" başlıklı 35'inci maddesinin ilgili bölümü şöyledir: "*Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. (...)*"

27. AİHS Ek 1 No.lu Protokol'ün mülkiyet hakkına ilişkin olan 1'inci maddesi şöyledir: "*Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir. Yukarıdaki hükümler, devletlerin, mülkiyetin kamu yararına uygun olarak kullanılmasını düzenlemek veya vergilerin ya da başka harçların veya para cezalarının ödenmesini sağlamak için gerekli gördükleri yasaları uygulama konusunda sahip oldukları hakka hâlel getirmez.*"

28. AİHM, Tendam/İspanya başvurusunda; başvuranın, ceza yargılaması kapsamında el koyulan eşyalarının kaybolduğuna ilişkin iddiasını AİHS Ek 1 No.lu Protokol'ün 1'inci maddesi kapsamında incelemiştir (AİHM, Tendam/İspanya, B. No:25720/05, 13/7/2010). AYM de incelediği bir başvuruda, başvuranın dijital kol saatinin teslim edilmediğine ilişkin iddiasını mülkiyet hakkı bağlamında incelemiştir (AYM, Okan Ataoğlu, B. No:2019/39277, 19/10/2022). Bu bağlamda, başvuranın iddialarının mülkiyet hakkı kapsamında kaldığı değerlendirilmektedir.

29. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu alanlar dışında, genel insan hakları ihlali iddiaları kapsamında Kuruma inceleme yetkisi verilmemiştir. Dolayısıyla, başvurunun salt alıkonulma yerinden yapılmış olması ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında incelenmesi için yeterli bulunmamaktadır.

30. Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve içtihatlar birlikte ele alındığında; Kurumun ulusal önleme mekanizması görevi kapsamına girmediği değerlendirilen başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın telefonla görüşme hakkının kısıtlandığı iddiasına ilişkin olarak;

31. Başvuran tarafından, haftada 6 gün 60 dakika olan telefonla görüşme hakkının 1 gün ile sınırlanarak haberleşme hürriyetinin ihlal edildiği iddia edilmektedir.

32. 13/10/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "*Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı*" başlıklı 66'ncı maddesinin birinci fıkrasında: (1) *Kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabilirler. Telefon görüşmesi idarece dinlenir ve kayıt altına alınır. Bu hak, tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabilir.*" hükmü bulunmaktadır.

33. AİHS'in 8'inci maddesine göre; "*(1) Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir. (2) Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir.*"

34. AİHM, telefonla haberleşmelerine saygı gösterilmesi haklarının ihlal edildiğine ilişkin önüne gelen bir başvuruyu AİHS'in 8'inci maddesi kapsamında incelemiştir (AİHM, Nusret Kaya ve Diğerleri/Türkiye, B. No: 43750/06, 43752/06, 32054/08, 37753/08 ve 60915/08, 22/4/2014). AYM, telefonla görüşme hakkının kullandırılmamasına ilişkin önüne gelen bir başvuruyu haberleşme hürriyeti kapsamında incelemiştir (AİHM, F.Ç., B. No: 2018/1219, 24/3/2021).

35. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu alanlar dışında genel insan hakları ihlali iddiaları kapsamında Kuruma inceleme yetkisi verilmemiştir. Dolayısıyla, başvurunun salt alıkonulma yerinden yapılmış olması ulusal önleme mekanizması görevi kapsamında incelenmesi için yeterli bulunmamaktadır.

36. Yukarıda alıntı yapılan kararlar çerçevesinde, mahpusların ceza infaz kurumunda telefonla görüşmeleri ve bu görüşmelere ilişkin sınırlamaların özel ve aile hayatına saygı hakkı ile haberleşme hürriyeti kapsamında kaldığı, dolayısıyla başvuranın söz konusu talebinin işkence ve kötü muamele yasağının ihlaline

yönelik olmadığı değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, ulusal önleme mekanizması görevi kapsamına girmediği değerlendirilen başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile 67'nci maddesi uyarınca kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

4/6/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye